

Odvaha jako proces zrání

Taťána Allen Janatová

Eva Slavíková – oponentský posudek

Oponentský posudek na diplomovou práci *Odvaha jako proces zrání* Taťány Allen Janatové jsem pro vlastní potřebu nazvala přemítání Evy Slavíkové nad přemítáním Taťány Allen Janatové.

Diplomová práce čítá 42 normostran. Začíná úvodem, po kterém následuje 7 kapitol s názvy: 1) Pohledem rozumu/mysli – tělo a energie, 2) KATaP a psychosomatika, 3) Proměna sebevztahu pod vlivem dialogického jednání, 4) Červená nit s podkapitolami – žít znamená učit se, člověk ozývající se ve svém hlase, jak otevřít svůj hlas, cesta k mému hlasu, 5) Cesta od napětí k uvolnění, 6) Cesta k vodivému napětí, 7) Sebeuvědomování jako sebeobjevování. Následuje závěr a dva texty z deníku výzkumníka.

V úvodní pasáži se diplomantka vyrovnává s názvem své práce. Dospívá k názoru, že psát o odvaze je příliš velké sousto a velmi osobní téma (str. 3) a odklání se k pojmu proces. Říká: *Odvaha znamená proces*. Přihlédneme-li k názvu práce, je otázka, zda nemůže znít právě takto. Proces pro ni znamená cestu intelektuálky pohybující se především v rovině racionality a myšlení k vědomí a inteligenci těla. Janatová vyjadřuje své překvapení nad objevem této pro ni nové dimenze, kterou se snaží pochopit přes pojem energie v mnohovýznamovosti tohoto slova. Cestou k bližšímu seznámení s fenoménem těla, jeho uchopením se pro ni stává psychosomatické učení na katedře autorské tvorby, zpočátku především dialogické jednání. Později coby studentka katedry reflektuje práci s hlasem, velmi okrajově se dotýká řeči a herecké propedeutiky.

Červenou nití práce, domnívám se, je proces učení, zrání, „převýchova“. Cesta od vrozeného vkladu přes zde spíše negativně nahlíženou socializaci, vliv rodinného prostředí, vliv společnosti. Převýchovou pak je míněn návrat ke kořenům, k sobě, k tělu, ke svobodnému volnému projevu, k celistvosti. Je to červená nit nejen životní, ale i osa diplomové práce. Táňa se k tomuto tématu vrací opakovaně, prostřednictvím různých vyjádření pro toho druhého v nás v jejím vnímání cenzora, kritika, stín.

Červenou nití pro mě jako oponenta se stal specifický způsob psaní diplomové práce, který mě velmi zaměstnával a snažila jsem se ho rozklíčovat. Janatová bezpochyby vládne velmi kultivovaným, inteligentním, vytříbeným jazykem. Vytváří zajímavé příměry, dovolává se literatury. Přesto, jako by způsob psaní, to o čem je řeč, spíše znejasňoval, než osvětloval. Uvědomila jsem si, že mi chybí konkrétní ukotvení tématu. Konkrétní popis získané zkušenosti. Diplomantka má tendenci uchylovat se k zobecňování, které vnímá jako to objektivní, pravdivé. Nebo k nápaditým metaforám, které však působí spíše jako únik od reality. Jako kdyby bylo obtížné dostat tělovou zkušenost zpět do slov. Jako kdyby jí tady paradoxně schopnost a nadání psát překážely. Diplomantka si to uvědomuje, v závěru práce je na toto téma pěkná reflexe a sebereflexe, další kapitola ji však usvědčuje, že je to pro ni zatím nesplnitelný úkol.

Když si dovolím příměr, jako kdyby diagnóza předcházela popisu symptomů, jako kdyby se diplomantka nacházela na rozhraní ani na zemi, ani na nebi. Jako kdyby stále oscillovala mezi Já a Tou Druhou, kterou častuje příměry jako Vševědoucí Vedoucí, Generál Pobitvě, uzurpátor, napravovatel. Na str. 12 osvěceně říká, že místo aby tohoto napravovatele chtěla anihilovat, ptá se, před čím ji chrání? Dalším krokem by možná bylo jeho skutečné přijetí. Možná se vznést k nebi, abychom se mohli podívat dolů, nebo šlapat po Zemi, abychom se mohli podívat vzhůru.

Způsob psaní diplomové práce přičítám také tomu, že je zřejmě psaná s větším odstupem od doby studeia, aby se diplomantka k větším konkrétům mohla vrátit. Tady bych se asi ptala po reflexích zaznamenaných přímo po hodinách dialogického jednání nebo práci s hlasem. Je zjevné, že práce je vedena zaměřením studentky, použité prameny dokládají její způsob vnímání.

Pár výtek závěrem. Kdybych obsah práce vnímala jako psyché a formu jako sóma, pak po formální stránce má diplomantka pár škraloupů. Na tvrdých deskách práce je uvedeno, že Janatová studovala na hudební a taneční fakultě, nejsem háklivá, ale ne Mudr, ale MUDr, a KATAP je prostě KATaP.

Práce Taťány Allen Janatové je rozhodně projevem odvahy dokončit jistě i přes různá protivenství studium na katedře autorské tvorby a určitě úspěšným sebeuvědomovacím procesem.

Práci doporučuji k obhajobě. Navrhuji klasifikaci C.

V Praze 21. 9. 2018

Otázky:

- 1) Konkrétnost v dialogickém jednání
- 2) Jiný novější, lépe vystihující název pro psychosomatiku – diskuse

Eva Slavíková, KATaP DAMU